

Bodemverbeteraar meer hype dan hoop

HALLO DODDE

Er zit veel kaf tussen het koren bij de bodemverbeteraars, vindt Gera van Os, lector Duurzaam bodembeheer. 'Toch maakt het toepassen ervan ondernemers meer bewust van de kwaliteit van hun bodem. En dat is positief.'

ACHTERGROND

'Mensen staan nu eenmaal liever in de rij voor een lonkend perspectief dan voor de ongemakkelijke waarheid', zo luidt de filosofische conclusie van Gera van Os over bodemverbeteraars. Ze vindt dat gewastelers voorafgaand aan het gebruik van dergelijke producten zouden moeten vaststellen welke problemen ze willen oplossen en of daarvoor geen betere oplossingen zijn.

Van Os is als lector Duurzaam bodembeheer verbonden aan de Aeres Hogeschool in Dronten. Ze was deze week uitgenodigd tijdens de Themadag Peen van Landbouwbeurs Noord- en Centraal-Nederland in Emmeloord om iets te vertellen over de meerwaarde van bodemverbeteraars. Ze stelde zich daarbij de vraag of het toepassen ervan een hype is of vooral gebaseerd op hoop.

Van Os begrijpt dat de plant-aardige sectoren behoefte hebben aan producten die de bodemkwaliteit stimuleren. Ze verwijst naar de gevolgen van de klimaatverande-

ring met extremere buien en periodes van droogte op de bodemstructuur. 'Tel daar de bodemverdrichting bij op, dan is de behoefte aan bodemverbeteraars, plantversterkers, biostimulatoren en groeibevorderaars logisch te noemen. Maar de meerwaarde van deze producten is veelal gebaseerd op marketing. Vaak ontbreekt een goede onderbouwing.'

De teluurstellende resultaten van het langjarige onderzoek dat Wageningen UR uitvoerde met bodemverbeteraars op vijf locaties zijn volgens Van Os kenmerkend. 'In die proeven is op verschillende grondsoorten geen meetbare verbetering geconstateerd. Ondanks de kritiek van de leveranciers van de producten op dit onderzoek is het een aanwijzing dat het klakkeloos toepassen van bodemverbeteraars

'Gericht inzetten van antagonististen is niet eenvoudig'

weinig nut heeft. Ook gezien de kosten van dergelijke toepassingen.'

Het argument dat bodemverbeteraars een positief effect hebben vanwege de aanvoer van micro-organismen vindt Van Os niet steekhoudend. Slechts een klein deel van de bodemorganismen heeft volgens haar een vooral antagonistische

'Klakkeloos toepassen van bodemverbeteraars heeft weinig nut', vindt Gera van Os.

Foto: Harry Tielman

werking op bodempathogenen.

'Verder is de scheidslijn tussen positief en negatief effect hierbij heel dun. Bodemverbeteraars bevatten nu eenmaal ook ziekteverwekkers, dus een toepassing is niet eens altijd veilig.'

Het gericht inzetten van antagonististen in de bodem voor de bestrijding van pathogenen is sowieso niet eenvoudig, stelt Van Os. 'Als de omstandigheden niet optimaal zijn, zullen ook antagonististen niet aan-

slaan in de bodem. Het is dan veel efficiënter om de bestaande micro-organismen te stimuleren door structuurverbetering.'

KUIL GRAVEN

Gewastelers moeten volgens Van Os in het geval van bodemp Problemen altijd eerst een kuil graven om vast te stellen wat de oorzaken zijn. Als ze alsnog besluiten om een bodemverbeteraar toe te passen, adviseert ze om een deel van het

perceel over te slaan. 'Dan is in elk geval het effect te beoordelen.'

Al met al beschouwt Van Os het gebruik van bodemverbeteraars vooral als hype en minder als hoop. 'Maar dat is niet per definitie negatief. Door het gebruik van bodemverbeteraars gaan ondernemers vaak bewuster om met hun bodem. De hoop is dat we steeds meer leren over de bodem en daardoor ook over maatregelen om de kwaliteit van de bodem te verbeteren.'